

PREDLOG ZA USTANOVITEV SLOVENSKEGA STROKOVNEGA ZDRUŽENJA ZA POŽARNO VARNOST

Boris Stevanović*

UDK 614.84 (497.12)

V članku so podani razlogi za ustanovitev slovenskega strokovnega združenja za požarno varnost ter predlog organizacijske sheme in področij dejavnosti tega združenja.

Razlogi za ustanovitev strokovnega združenja za požarno varnost

Za obstoječi sistem varstva pred požari v Sloveniji veljajo naslednje značilnosti:

- Požari povzročajo vsako leto večjo škodo, žrtve in poškodbe ljudi. Neposredna požarna škoda dosega že skoraj en odstotek družbenega proizvoda in še narašča. Posredna požarna škoda nam niti ni znana, saj obstajajo samo ocene, za katere pa ne vemo, kako točne so.
- Posledica izdelkov in tehnoloških postopkov ter naraščajoče vrednosti lastnine v bivalnem okolju, obrti in industriji je naraščanje požarnega tveganja.
- Predpisi so pomanjkljivi in zastareli, saj:
 - ne pokrivajo vseh področij varstva pred požarom, zato so številna področja normativno popolnoma neurejena ali pa le delno urejena;
 - ne sledijo gradnji kompleksnejših objektov in novih tehnologijam;
 - omejujejo projektante pri projektiranju optimalnih rešitev za posamezne ukrepe požarne zaščite (v smislu cene in funkcionalnosti);
 - lastnikom objektov mnogokrat predpisujejo izvršitev požarno preventivnih ukrepov, ki so neekonomični in nefunkcionalni;
 - ne zagotavljajo potrebne vloge vseh elementov sistema varstva pred požarom, npr. vloge:
 - posameznih ministrstev pri reviziji obstoječih predpisov in pripravi novih;
 - zavarovalnic in strokovnih združenj pri opredelitvi potrebnih varnostnih ukrepov, ki so povezani s požarno varnostjo lastnine (v raz-

vitih državah država poskrbi samo za tiste varnostne ukrepe, ki se nanašajo na osnovne principe požarne varnosti in na varnost ljudi za primer požara, vse preostale potrebne ukrepe pa določajo zavarovalnice in strokovna združenja);

- razvojno-raziskovalne dejavnosti pri uvajanju novih spoznanj v praksi.
- Nizka strokovna raven omogoča uvajanje novosti, novih spoznanj in izdelkov in ohranja obstoječe stanje, ki nas še bolj oddaljuje od razvitih držav.
- Izobraževanje na področju požarne varnosti je z reducirano na izobraževanje gasilcev in delno inženirjev varstva pri delu, preostali pomemben del strokovnih poklicev pa v rednem izobraževalnem sistemu ne dobi potrebnih znanj s tega področja. Možnosti za pridobivanje dodatnih znanj in dvig ravni strokovnosti znotraj in zunaj izobraževalnega sistema ni.
- Zaradi nizke strokovne ravni nezadostnih finančnih sredstev ter nerazumevanja problematike požarne varnosti in enačenja le-te z gasilstvom pri nas ne obstaja sistematična razvojno-raziskovalna dejavnost s področja varstva pred požarom. Za tisto malo, kar je je, pa velja, da je nepovezana, slabo finančno podprta in zunaj mednarodnih tokov na tem področju.
- Razen revije Gasilec, ki objavlja članke o gašenju požarov in delu gasilske organizacije, ter revij Ujma in Delo in varnost, ki občasno objavljata prispevke s področja varstva pred požarom, v Sloveniji ni revije, ki bi skrbela za seznanjanje širše strokovne javnosti z delom posameznikov in institucij ter za strokovni napredek na posameznih področjih in dejavnostih varstva pred požarom, kot so npr. razvoj in raziskave, testiranje, revizija predpisov, uvajanje novih izdelkov, izobraževanje ipd. V vseh razvitih državah imajo vsaj eno ali več splošnih strokovnih revij s področja požarne varnosti (npr. Brandschutz, VFDB, Fire Prevention, Fire Safety Science itd.), imajo pa tudi več specializiranih revij, ki obravnavajo samo posamezna področja požarne varnosti.

- V Sloveniji nimamo strokovnega združenja s področja požarne varstva, ki bi po vzoru podobnih tujih združenj (NFPA, SFPE, FPA, VFDB itd.) povezovalo različne inštitucije, upravne organe, organizacije, podjetja in posameznike, ki se ukvarjajo s požarno varnostjo, in na ta način omogočalo strokovni napredek na vseh področjih in dejavnostih, ki so pomembne za požarno varnost.

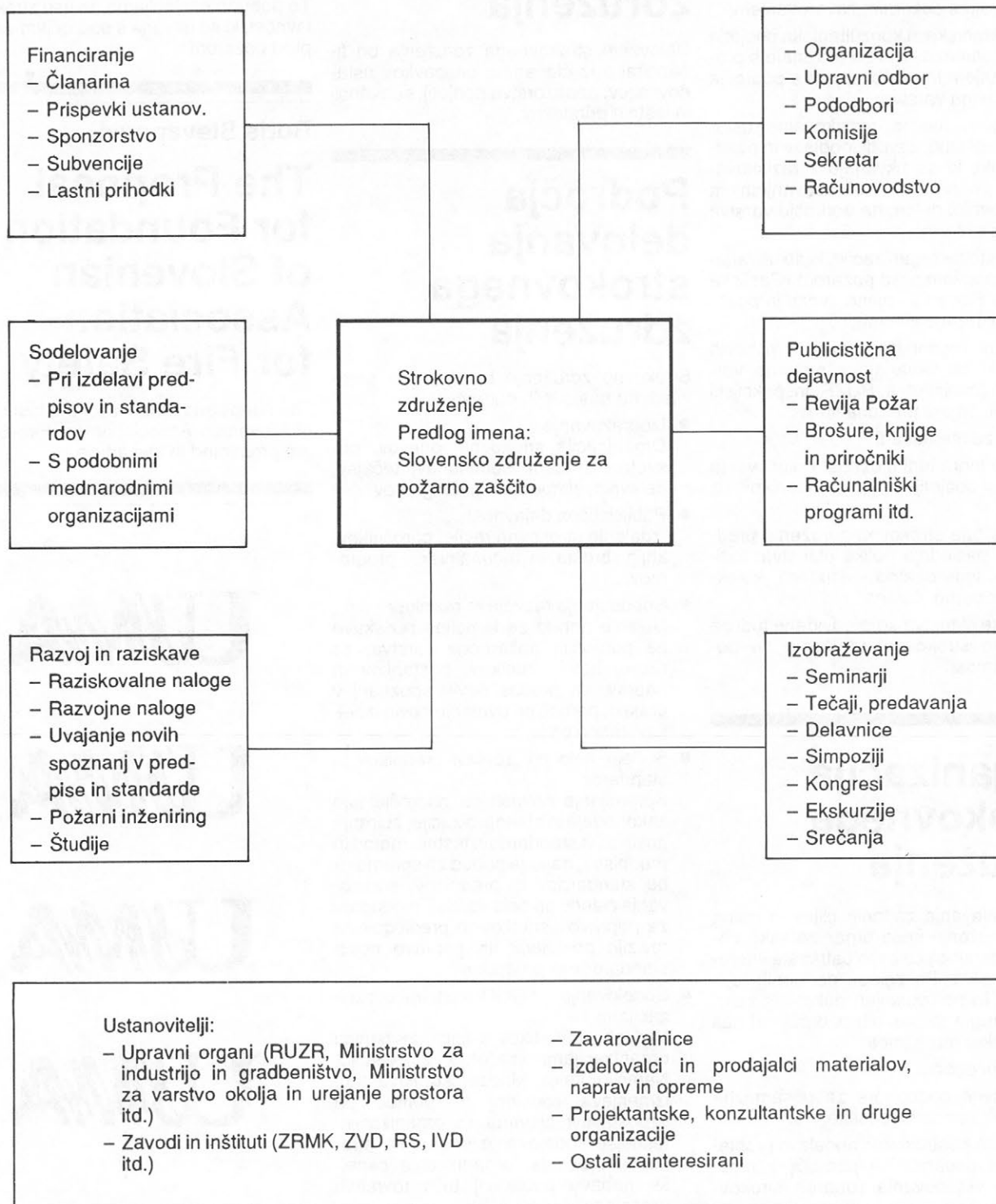
Zaradi zgoraj navedenih razlogov ugotavljamo, da je treba ustanoviti slovensko strokovno združenje za požarno varnost, ki bo povezovalo vse, ki delajo na področju požarne varnosti, ter skrbelo za hitrejše reševanje perečih strokovnih problemov in za hitrejši napredek pri:

- razvojno-raziskovalnem delu (lastne raziskave, vključevanje v mednarodne tokove, prenos lastnih in tujih spoznanj s področja požarne znanosti v prakso);
- uvajanju novih izdelkov s področja varstva pred požarom;
- reviziji obstoječih predpisov in standardov ter izdaji novih;
- izobraževanju in dvigu strokovnega znanja prek publikacij, organizaciji strokovnih posvetov, seminarjev in drugih oblik strokovnega izobraževanja;
- vzgoji novih, mladih kadrov za to področje prek neformalnih oblik izobraževanja;
- popularizaciji požarne varnosti tako v strokovni javnosti kot med prebivalstvom;
- sodelovanju s sorodnimi tujimi združenji s področja požarne varnosti.

Članstvo v strokovnem združenju

V strokovnem združenju za požarno varnost bodo uresničevali svoja hotenja, ustvarjalne zmožnosti in interese:

* Center za prenos znanja in tehnologij, DE Požarni inženiring, Triglavska 38, Radovljica.

- 244 ● podjetja in posamezniki, ki se ukvarja-
jo s proizvodnjo izdelkov za področje
požarnega varstva;
- službe za varstvo pri delu in varstvo
pred požarom ter posamezniki v pod-
jetjih, ki se poklicno ukvarjajo z var-
stvom pred požarom;
 - zavarovalnice in posamezniki, ki se
ukvarjajo s požarnim zavarovanjem;
 - projektantska in konzultantska podjetja
ter posamezniki, ki se ukvarjajo s pro-
jektiranjem in svetovanjem s področja
požarnega varstva;
 - izobraževalne in raziskovalne usta-
nove, inštituti, zavodi, podjetja in posa-
mezniki, ki se ukvarjajo z raziskova-
njem, razvojem, izobraževanjem in
strokovnim delom na področju varstva
pred požarom;
 - samostojne organizacije, ki se ukvarja-
jo z varstvom pred požarom (Gasilska
zveza Slovenije, njene zveze in posa-
mezniki iz njenih vrst);
 - upravni organi in delavci iz njihovih
vrst, ki se ukvarjajo s požarno var-
nostjo (ministrstva, RUZR, inšpekcijski
organi, organi pregona itd.);
 - ostali zainteresirani.

Obstajati mora tudi možnost vključevanja
inštitucij, podjetij in posameznikov iz
tujine.

Podobna tuja strokovna združenja pred-
videvajo naslednje oblike članstva: indi-
vidualno, individualno – študenti, kolek-
tivno, podporno, častno.

Iste oblike članstva so predvidene tudi za
slovensko strokovno združenje za po-
žarno varnost.

Organizacija strokovnega združenja

Za izpolnjevanje zadanih ciljev in nalog
mora združenje imeti organizacijsko ob-
liko, ki bo najbolj celovito ustrezala intere-
som članstva. Po zgledu podobnih tujih
združenj in po izkušnjah nekaterih zdru-
ženj z drugih strokovnih področij pri nas
pa vsekakor mora imeti:

- upravni odbor,
- strokovne pododbore za posamezna
področja požarne zaščite,
- komisije za strokovno obdelavo proble-
mov s posameznih področij z mož-
nostjo vključevanja zunanjih strokov-
njakov,
- sekretarja.

Strokovno združenje mora imeti vse
zahtevane pravne akte, kot so sklep o
ustanovitvi, poslovnik, registracija stro-
kovnega združenja kot pravne osebe pri
pristojnem sodišču in druge pravne akte.
Strokovno združenje naj ne bi bilo regi-
strirano kot društvo.

Financiranje delovanja strokovnega združenja

Delovanje strokovnega združenja bo fi-
nancirano iz članarine, prispevkov usta-
noviteljev, sponzorstva podjetij, subvencij
in lastnih prihodkov.

Področja delovanja strokovnega združenja

Strokovno združenje bo delovalo pred-
vsem na naslednjih področjih:

- Izobraževanje
Organizacija strokovnih dnevo, po-
svetov, srečanj, seminarjev, tečajev,
delavnic, simpozijev in kongresov.
- Publicistična dejavnost
Izdajanje strokovne revije, priročnikov,
knjig, brošur in računalniških progra-
mov.
- Spodbujanje razvoja in raziskav
Dejanje pobud za temeljne raziskave
na področjih požarnega varstva, za
razvoj novih izdelkov, postopkov in
naprav, za prenos novih spoznanj v
prakso, pomoč pri uvajanju novih izdel-
kov, tehnologij.
- Sodelovanje pri izdelavi predpisov in
standardov
Spremljanje novosti na področju tuje
zakonodaje in standardizacije, zbiranje
novih tujih standardov, testnih metod in
predpisov, dajanje pobud za spremem-
be standardov in predpisov, sodelo-
vanja članov pri delu komisij in odborov
za pripravo osnutkov in predlogov za
revizijo obstoječih in pripravo novih
standardov in predpisov.
- Sodelovanje s tujimi tovrstnimi organi-
zacijami
Vzpostavitev stikov s tujimi tovrstnimi
organizacijami (začetno z Avstrijo,
Nemčijo, Italijo, Madžarsko, Hrvaško),
izmenjava izkušenj in pomoč pri
vzpostavitvi sistema in organizacije,
tesnejše sodelovanje in skupna stro-
kovna srečanja, organiziranje cenej-
še nabave publikacij tujih tovrstnih
organizacij.

Zaključek

Menimo, da je v slovenskem prostoru
nujno in potrebno delovanje strokovnega
združenja za požarno varnost, ki bo po

vzoru na podobna tuja združenja (NFPA,
SFPE, FPA, VFDB itd.) povezovalo raz-
lične inštitucije, upravne organe, organi-
zacije, podjetja in posameznike, ki se
ukvarjajo s požarno varnostjo, in na ta
način omogočalo strokovni napredek in
razvoj na vseh področjih in dejavnostih, ki
so pomembne za požarno varnost.

To pobudo naslavljamo na vso strokovno
javnost, ki se ukvarja s področjem varstva
pred požarom.

Boris Stevanović

The Proposal for Foundation of Slovenian Association for Fire Safety

The needs and reasons for the foundation
of Slovenian Association for Fire Safety
are presented in this article.

UJMA

UJMA

UJMA

UJMA

UJMA